

Nødhjælpsarbejder maaske vilde kunne fremkalde større Brug for Beløbene end i Fjor, og vi har derfor foreslaaet, at 4 Mill. Kr. — mod 2 Mill. Kr. i Fjor — af Laanebeløbet kan anvendes til Ikke-Nødhjælpsarbejder, og endvidere at de 2 Mill. Kr. til Tilskud kan anvendes til begge Former, baade Nødhjælpsarbejder og Ikke-Nødhjælpsarbejder, alt efter som der bliver Brug derfor, medens der i Fjor kun kunde anvendes 1 Mill. Kr. til Ikke-Nødhjælpsarbejder. Jeg gør endvidere opmærksom paa, at medens den højtærede Minister har foreslaaet, at de 2 Mill. Kr. til Tilskud skal udredes og bæres af Statskassen, har vi her stillet Ændringsforslag om, at dette Beløb skal bæres af Arbejdsløshedsfonden, idet det er givet, at de Foranstaltninger, som vil kunne iværksættes i det hele taget i Henhold til dette Kriselovforslag, hvis det bliver gennemført, vil medføre meget store Bespareser paa Arbejdsløshedsfondens Udgifter til Understøttelser.

Med Hensyn til de Ting, som vi ved Lovforslagets første Behandling gav Tilsagn om Støtte til, maa jeg erindre om, at vi samtidig med, at vi gav vort Tilsagn om at støtte Forslaget om Henstand med Gældsafdrag for Statshusmænd, bad Landbrugsministeren fremsætte et Forslag om et midlertidigt Moratorium ogsaa for andre Landbrugere. Dette har Landbrugsministeren imødekommet i Udvalget, og dette har ført til, at Socialdemokratiets Repræsentanter sammen med os har kunnet tiltræde det Forslag, som nu er stillet under Nr. 22, og som jeg gerne varmt vil anbefale. Det gaar ud paa et 2-aarigt Moratorium med Hensyn til Opsigelse af og Afdrag paa Gæld for Landbrugsejendomme, men Afdrag paa ganske bestemte Laan, som er stiftet under Højkonjunkturerne, nemlig Laan, hvorpaa der er større Afdrag end 1 pCt. Heraf følger, at dette Moratorium vil lade al Kreditforenings- og Hypotekforeningsgæld ganske uberørt, og det er derfor udelukket, at Gennemførelsen af dette Forslag paa nogen Maade skulde kunne svække Realkrediten her i Landet. Dette Moratorium tager først og fremmest Sigte paa de Laan, der er stiftet mellem Sælger og Køber med store ekstraordinære Afdrag, som under de store Værdiforskydninger, der er foregaaet i Samfundet i Løbet af de sidste 2 Aar, under de nuværende Kreditvanskeligheder kan tvinge mange, som ellers har Betingelser for at klare sig gennem Krisen, fra Ejendommene.

Foruden de mange Spørgsmaal, jeg her har omtalt, og med Hensyn til hvilke

vi ved første Behandling kunde tilsige fuld Støtte eller meget vidtgaende Forhandlingsvillighed, var der to Punkter, hvor jeg paa mit Partis Vegne maatte udtrykke ret vidtgaende Uoverensstemmelser mellem Forslaget og vor Opfattelse. Disse to Punkter var Spørgsmaalet om Tilskud paa 15 Mill. Kr. til særlig kriseramte Virksomheder til Opretholdelse og Udvidelse af Beskæftigelsen og Spørgsmaalet vedrørende Formueafgiften i Afsnit V. Med Hensyn til det første Spørgsmaal sagde jeg ved første Behandling, at det var udelukket, at vi kunde gaa med til en saa mægtig Bevilling som 15 Mill. Kr. i Tilskud paa dette Omraade, som endnu var uprøvet. Vi har tidligere og i Fjor her i Tinget støttet Tanken om at gøre et Forsøg paa dette Omraade. Vi har selv i sin Tid bragt denne Tanke frem som en Vej, vi kunde gaa i Kampen mod Arbejdsløsheden, denne Tanke, som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Drachmann) ogsaa stadig kalder en saa sympatisk Tanke, nemlig at man ved at anvende de Beløb, som ellers gaar til Arbejdsløshedsunderstøttelse, eventuelt skulde kunne opretholde Arbejdet i visse Virksomheder. Vi gav fra vor Side i Fjor Tilslutning til paa dette Punkt at anvende 3 Mill. Kr., og det, vi saaledes gik med til i Fjor, blev modtaget af Regeringen og Socialdemokratiet og er i hele den Tid, der er gaaet siden, og paa Sommerens Møder blevet betegnet som noget meget betydningsfuldt, som et Forsøg, der, hvis det var blevet gjort, vilde have været et virkningsfuldt Middel mod Arbejdsløsheden. Jeg sagde derfor ved første Behandling, at vi var villige til at gøre dette Forsøg, og kunde tilføje, at dersom dette Forsøg viste gode Resultater, var vi ogsaa rede til at gaa videre ad den Vej.

Jeg vil i Anledning af de Bemærkninger, det ærede Medlem Hr. Slebsager gjorde i Dag angaaende Tilskudsordningen, hvor han søgte at fremstille det, som om denne Tilskudsordning var et Forsøg paa i det hele taget at holde Produktionsomkostningerne oppe her i Landet, et Forsøg, der nødvendigvis maatte medføre, at Krisen trak ud, sige, at det er det jo ikke paa nogen Maade. Det, der her er Tale om, er, at der under hele den Tilpasningsproces, der foregaar i Øjeblikket i Produktionen, hvad enten den er industriel eller landbrugsmæssig, er en vis Overgangstid, hvor der er Vanskeligheder, hvor Produktionsomkostningerne ikke har tilpasset sig endnu efter de forandrede Forhold, og derfor er denne Ordning ogsaa foreslaaet som det, den